MALTA

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
(GURISDIZZJONI KOSTITUZZJONALI)

ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA

Seduta tat-23 ta' Marzu, 2007

Rikors Numru. 63/2006/1

Michael Cutajar

vs

Avukat Generali

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ipprezentat fl-24 ta` Novembru, 2006, li in forza tieghu r-rikorrenti, wara li ppremetta illi:

Fis-17 ta` Ottubru, 2006 huwa gie imressaq quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali u akkuzat talli fit-22 ta` April, 2006 kellu fil-pussess tieghu xi ghasfur, haj jew mejjet, jew parti minn xi ghasfur, li l-kacca jew it-tehid tieghu huma projbiti bi ksur ta` l-Avviz Legali 79/2006 artikolu 4(e) u akkuzat ukoll talli

sar recidiv b`sentenza moghtija mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali datata 8 ta` Novembru, 2004. (charge 112-186 – Dok. A).

B`sentenza tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali, moghtija fis-17 ta` Ottubru, 2006, fl-ismijiet Il-Pulizija (Spettur A.P. Miruzzi) vs Michael Cutajar, (Dok. B), l-esponent gie misjub hati ta` l-akkuzi kif dedotti u kkundannat ihallas multa ta` tlett mitt Liri Maltin kif ukoll il-Qorti ordnat is-sospensjoni tal-licenzja ghal perjodu ta` sena u l-konfiska ta` l-ghasfur.

L-esponent hass ruhu aggravat b`din is-sentenza u pprezenta rikors ta` appell fejn appella mis-sentenza moghtija fil-konfront tieghu mill-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali.

L-aggravju mressaq mill-esponenti kien li l-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali ghamlet apprezzament zbaljat kemm tar-rekwiziti tal-Ligi kif ukoll tal-fatti.

Il-fatti li taw lok ghall-proceduri kriminali li ttiehdu fil-konfront ta` l-esponent kienu s-segwenti:

L-esponent kien fil-garage (boat house) tal-genituri tieghu li jinsab gewwa l-Mellieha, flimkien ma` terza persuna, meta l-Pulizija Ezekuttiva ghamlu raid fl-inhawi u sussegwentement gewwa l-garage u sabu tajra protetta (kokka) gewwa l-freezer li kien hemm fil-post.

Il-Pulizija Ezekuttiva harget akkuzi fil-konfront ta` l-esponent abbazi ta` dak li sabet u akkuzatu li kellu fil-pussess tieghu tajra li l-kacca jew it-tehid taghha huwa projbit.

Mix-xhieda li tressqet quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali irrizulta li l-Pulizija kienet wasslitilha informazzjoni dwar speedboat li kienet twaqqfet fuq il-bahar minhabba suspetti ta` kacca kontra l-ligi biss fuq din id-dghajsa ma kien instab xejn illegali. <u>Irrizulta wkoll li l-imputat ma kienx wiehed mill-persuni fuq</u>

<u>id-dghajsa skond ix-xhieda tal-PC305.</u> Il-Pulizija ziedu li huma intalbu jfittxu l-ispeedboat in kwistjoni li mhix proprjeta` ta` l-esponent u din instabet barra l-garage tal-genituri tal-esponent. Saret tfittxija kemm fuq l-ispeedboat, kemm fid-dintorni u sussegwentement gol-garage. Il-Pulizija ddikjarat ukoll li ma sabet l-ebda oggetti konnessi mal-kacca bhal snieter jew skratac u oggetti simili. Il-Pulizija sabet biss tajra li l-kacca taghha huwa projbit (kokka) gewwa freezer gol-garage. Ghandu jinghad li rrizulta li t-tajra kienet iffrizata. Il-Pulizija rrilaxxaw ricevuta ghall-elevazzjoni tat-tajra u talbu lill-esponent jiffirma, kif fil-fatt ghamel. Xehdu wkoll li l-esponent ma nghatax twissija li seta ma jiffirmax u li talbu lilu biex jiffirma peress li l-garage kien tal-genituri tieghu u li l-persuna prezenti mieghu fil-garage ma kienx tal-familja. Irrizulta wkoll mix-xhieda li l-Pulizija kienu qed jaghmlu r-raid minhabba l-persuna li kien hemm fil-kumpanija ta` l-esponent u mhux minhabba l-esponent nnifsu.

L-esponent ilmenta fir-rikors ta` appell tieghu illi l-Prosekuzzjoni naqset milli tipprova l-kaz taghha a tenur tad-dispozizzjoni ta` l-artikolu 4(e) ta` l-Avviz Legali 79/2006 li tistipula li l-ebda persuna m`ghandha … izzomm lil xi ghasfur … hlief skond id-disposizzjonijiet ta` dawn ir-regolamenti. Il-Prosekuzzjoni naqset milli ggib prova li kien l-esponent li kien fil-pussess ta` l-ghasfur. L-esponent ilmenta illi l-provi kemm fattwali kif ukoll cirkostanzjali jindikaw l-innocenza tieghu u li l-Qorti tal-Magistrati invertiet l-prezunzjoni ta` l-innocenza ghal wahda ta` htija sakemm ma tingiebx prova kuntrarja.

Il-Qorti ta` l-Appell Kriminali cahdet l-appell ta` l-esponent u kkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali u kkundannatu ghall-hlas ta` multa ta` Mitt Liri Maltin (Lm100) abbazi ta` l-artikolu 429(2) tal-Kodici Kriminali (Kap. 9) ghaliex ikkunsidrat l-appell ta` l-esponent bhala wiehed fieragh (Dok. C).

L-esponent umilment jissottometti illi l-aggravju mressaq minnu quddiem l-Onorabbli Qorti ta` l-Appell Kriminali kien wiehed car u manifest meta wiehed jikkunsidra l-provi li

ngabu fl-istadju tal-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali.

Gara pero` illi fl-istadju ta` l-appell kriminali regghet instemghet ix-xhieda kollha prodotta quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali, peress li x-xhieda quddiem l-Ewwel Qorti ma gietx traskritta, u x-xhieda kif inghatat fl-istadju ta` l-appell gabu fix-xejn l-aggravju ta` l-esponent li l-Ewwel Qorti ghamlet apprezzament zbaljat tar-rekwiziti tal-Ligi kif ukoll tal-fatti b`mod illi gabu fix-xejn l-appell tieghu u konsegwentement il-Qorti ta` l-Appell Kriminali ikkunsidrat l-appell tieghu bhala wiehed fieragh u kkundannatu ghall-hlas ta` multa ta` mitt Lira Maltin (Lm100). Din hija l-qofol tal-lanjanza mressqa mill-esponent fir-rikors odjern. Il-Pulizija li xehdu fl-appell ziedu frazi cioe` li l-imputat kien ammetta li t-tajra protetta kienet tieghu, haga li ma harget fl-ebda stadju tal-proceduri quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali kif ukoll li ma setghux jiftakru jekk l-imputat kienx qalilhom li l-boat house kienet tal-genituri tieghu.

Il-bazi ta` dan ir-rikors kostituzzjonali huwa ghalhekk il-fatt li quddiem il-Qorti ta` Gudikatura Kriminali ma jigux traskritti provi u jitressqu mill-gdid fl-istadju ta` l-appell jilledi, per se, id-dritt fondamentali ta` smiegh xieraq tar-rikorrent kif stabbilit taht l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja ghad-Drittijiet tal-Bniedem u l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta` Malta.

L-artikolu 39 jipprovdi, *inter alia,* li

(1) Kull meta xi hadd ikun akkuzat b`reat kriminali huwa ghandu, kemm il-darba l-akkuza ma tigix irtirata, jigi moghti smiegh xieraq gheluq zmien ragonevoli, minn Qorti indipendenti u imparzjali mwaqqfa b`ligi.

… … … …

(5) Kull min jigi akkuzat b`reak kriminali ghandu jigi meqjus li jkun innocenti sakemm jigi pruvat jew ikun wiegeb li huwa hati.

L-artikolu 424 tal-Kodici Kriminali jipprovdi illi:

Quddiem il-Qorti superjuri ma jistghux jingiebu xhieda godda, hlief –
(a) jekk tigi ippruvat bil-gurament jew b`mezzi ohra li l-parti li toffri x-xhieda godda ma kinitx taf bihom, jew ma setghatx, bil-mezzi li taghti l-ligi, iggibhom quddiem il-Qorti inferjuri;
(b) jekk il-prova tkun giet offerta quddiem il-Qorti inferjuri, u din il-Qorti, bla ma kien imissha, cahdet din il-prova.

Ma jirrizultax illi l-Prosekuzzjoni ssodisfat xi wahda minn dawn ir-rekwiziti meta gabet il-provi mill-gdid quddiem l-Onorabbli Qorti ta` l-Appell. Li qed jigri huwa li qieghdin jergghu jinstemghu l-provi mill-gdid quddiem il-Qorti ta` l-Appell Kriminali, fatt li qed jaghti vantagg lill-Pulizija Ezekuttiva, li kienet responsabbli ghall-prosekuzzjoni quddiem il-Qrati Inferjuri, jipperfezzjonaw kultant anki inkonxjament ix-xhieda taghhom, kemm ghaliex id-difetti tal-provi jigu diskussi u sottomessi quddiem il-Magistrat, kif ukoll ghaliex ikollhom kopja tar-rikors ta` appell intavolat mill-imputat. Il-provi li ngabu fl-appell billi kellhom zewg affarijiet differenti, zewg affarijiet zghar izda ta` massima importanza, cioe` zieda ta` punt (li t-tajra kienet tieghu) u nuqqas ta` konferma (li l-boat house kienet tal-genituri tieghu) gabu fix-xejn l-appell tieghu. Dan ippregudika l-pozizzjoni ta` l-esponent u poggieh f`pozizzjoni zvantaggjata u illeda d-dritt tieghu ghal smiegh xieraq.

Mhuwiex u ma jikkostitwix smiegh xieraq il-fatt li l-provi li jinstemghu mill-gdid – dak li qed isir fl-appell mhuwiex appell izda smiegh mill-gdid u dan huwa abbuz ghaliex fl-appell inti ghandek ikollok il-fakolta li tressaq il-lanjanzi bazati fuq dak li intqal quddiem il-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali u mhux tigi rinfaccat b`xiehda differenti fl-appell. Dan il-kaz odjern irrenda l-istess appell bla bazi u attribwixxa lill-avukat li jaghti l-pariri lill-imputat nuqqas ta` kredibilita, tant illi l-Qorti ta` l-

Appell fil-kaz odjern immultatu kif fuq inghad ta` appell fieragh, apparti dak kollu li qalet seduta stante.

Jirrizulta ukoll illi li kien hemm min kien prezenti ghaz-zewg smiegh, dak quddiem il-Qorti tal-Magistrati u dak quddiem il-Qorti ta` l-Appell, u jikkonfermaw il-bdil tal-verzjonijiet.

Ghaldaqstant r-rikorrent umilment jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti:

1. tiddikjara li r-rikorrent ma kienx moghti smiegh xieraq ai termini ta` l-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta` Malta u ai termini ta` l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropeja ghall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem;

2. tannulla u tirrevoka s-sentenza moghtija mill-Onorabbli Qorti ta` l-Appell tas-16 ta` Novembru, 2006 fl-ismijiet Pulizija vs Michael Cutajar fejn ikkonfermat is-sentenza tal-Qorti tal-Magistrati bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali tas-17 ta` Novembru, 2006 u kkundannat lill-esponenti ghall-hlas ta` multa ta` Mitt Liri Maltin (Lm100);

3. Tordna r-rifuzjoni tal-multa inflitta ta` Erba` Mitt Liri Maltin (Lm400);

4. Taghti dawk l-ordnijiet, tohrog dawk l-atti u taghti dawk id-direttivi li tqis xierqa.

Rat ir-risposta tal-intimat li in forza taghha eccepixxa illi:

L-artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta` Malta jipprovdi ghal *“smigh xieraq … minn tribunal indipendenti u imparzjali”,* filwaqt li l-artikolu 6 tal-Konvenzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem jipprovdi ghal *“smigh imparzjali u pubbliku … minn tribunal indipendenti u imparzjali”*. Billi hawnhekk m`hu qed jitqanqal ebda dubju dwar l-imparzjalita` tal-Qorti tal-Magistrati wiehed irid allura jara kienx hemm ksur tad-dritt tar-rikorrent ghal smiegh xieraq.

Il-fatt li x-xhieda viva voce li tressqet quddiem il-Qorti tal-Magistrati ma setghetx terga` tintuza fl-istadju ta` l-appell

ma jistax jitqies bhala li jwassal ghal nuqqas ta` smiegh xieraq. Is-smiegh mill-gdid tax-xhieda gie ordnat proprju sabiex hadd mill-partijiet ma jisfa ippregudikat u dan billi ma kienetx giet traskritta x-xhieda quddiem l-ewwel Qorti. Fil-fatt, il-pozizzjoni tal-partijiet inzammet kif kienet fis-sens li x-xhieda li thallew iressqu l-partijiet baqghet l-istess li kienet tressqet originarjament. L-allegazzjoni li tressqet xi xhieda gdida hija ghal kollox bla bazi. Ghaldaqstant, l-artikolu 424 tal-Kap. 8 ma japplikax ghall-kaz odjern.

L-esponent ihoss li m`hijiex xierqa l-allegazzjoni gratwita tar-rikorrent li l-Pulizija b`xi mod biddlu x-xhieda a favur tal-Prosekuzzjoni. L-ewwel nett wiehed irid izomm f`mohhu li ufficcjali tal-Pulizija huma konxji ta` l-anqas daqs ic-cittadini l-ohrajn dwar l-importanza tal-gurament taghhom, u ghalhekk m`humiex se jaqbdu u jixhdu bla hsieb ta` xejn fejn ikollhom dubju ragjonevoli dwar il-veracita` ta` dak li se jghidu. Inoltre, f`sitwazzjonijiet bhal dawk odjerni huwa ferm facli li taghmel allegazzjonijiet simili u mbaghad tghid li ma tistax tintalab tippruvahom. Barra minn hekk, jekk wiehed jasal jikkoncedi li xhieda qatt m`hi se tkun mija fil-mija identika f`cirkostanzi bhal dawn, dan il-fatt jista` jmur kemm a favur kif ukoll kontra kull wahda mill-partijiet fil-kawza. Fl-ahhar nett, jekk wiehed ghall-grazzja ta` l-argument jikkoncedi li kien hemm bidla fix-xhieda, ir-rikorrent ma jista` jkollu ebda certezza li l-ewwel xhieda kienet korretta u mhux it-tieni, u dan billi jekk persuan xehdet b`mod zbaljat (sic) it-tieni darba setghet ukoll xehdet hazin l-ewwel darba. Dan partikolarment meta wiehed iqis li l-ewwel proceduri kontra r-rikorrent bdew jittiehdu f`April ta` din is-sena stess, jigifieri t-trapass taz-zmien ma setghax kien daqstant influwenti.

Dan m`huwiex kaz fejn ix-xhieda tal-prosekuzzjoni u dik tad-difiza gew trattati b`mod differenti. L-istess kienet tkun is-sitwazzjoni fir-rigward tax-xhieda tar-rikorrent, kieku din inghatat. Izda l-istess rikorrent ipprekluda tali sitwazzjoni billi hu stess ghazel li ma jixhidx quddiem il-Qorti tal-Magistrati. Ghalhekk, kieku din il-Qorti kellha tiddeciedi li r-rikorrenti kellu jithalla jaghti x-xhieda tieghu

quddiem il-Qorti ta` l-Appell, kien imbaghad verament ikun hemm kaz ta` ksur ta` drittijiet, izda ta` dawk tal-Prosekuzzjoni.

Jekk wiehed jara x`kienu l-partijiet tax-xhieda mibdula (sic) mill-Pulizija, jinnota li dawn kienu jikkonsistu fil-fatt li l-Pulizija xehdet li t-tajra misjuba kienet tar-rikorrent, u inoltre li ma giex ikkonfermat li l-boathouse kienet tal-genituri tar-rikorrent.  Dwar l-ewwel allegazzjoni, ir-rikorrent seta` u kellu d-dover igib provi fl-ewwel istanza sabiex juri li t-tajra ma kienetx tieghu, possibilment billi jekk stess ghal xi raguni ma riedx jixhed hu ta` l-anqas kien itella` l-persuna li skond hu hi verament il-proprjetarja tat-tajra li nstabet gewwa l-boathouse. Dan ir-rikorrent m`ghamlux!  Jekk ir-rikorrent verament kien minghalih li m`hemmx dubju li t-tajra mhix tieghu, dan certament li ma kienx ghajr zball serju ta` apprezzament tal-fatti min-naha tad-difiza tieghu, billi tali impressjoni tirrizulta ferm improbabbli meta wiehed iqis l-evidenza cirkostanzjali kollha li kienet tindika l-kuntrarju.

Dwar it-tieni allegazzjoni, l-allegat nuqqas tal-Pulizija li jikkonfermaw li l-boathouse kienet tal-genituri ma kellux jincidi fuq il-kaz billi r-rikorrent kien messu tella` provi sabiex juri lil min tappartjeni l-boathouse u mhux qaghad jistenna li jghiduha l-Pulizija!

Inoltre, il-fatt li ma giex ippruvat li r-rikorrent kien fuq l-ispeedboat suspettata li intuzat ghal kacca illegali, u il-fatt li ma nstabux oggetti ohrajn fil-boathouse in kwistjoni apparti t-tajra iffrizata, ma jnaqqsu xejn mill-kolpevolezza tar-rikorrent fir-rigward ta` l-akkuzi dedotti kontrih.  Ghar-rigward tat-twissija li allegatament ma nghatatx mill-Pulizija, ghandu jinghad li fil-verita` tali twissija ma kienetx mehtiega billi l-fatt li r-rikorrent iffirma l-ircevuta ma jimplikax xi tip ta` ammissjoni li t-tajra elevata kienet fil-fatt tieghu.

Fl-ahhar nett, l-esponent jinnota li skond ma jghidu Harris, O Boyle u Warbrick fil-ktieb Law of the European Convention on Human Rights (1995 Ed., p.210):

"The right to a fair hearing in Article 6(1) does not require that any particular rules of evidence are followed in national courts in either criminal or non-criminal cases; it is in principle for each state to lay down its own rules. Such an approach is inevitable, given the wide variations in the rules of evidence in different European legal system …".

L-espoent ihoss li ghandu jirrileva li fl-opinjoni tieghu dan ir-rikors huwa attentat sabiex ghazla zbaljata li ttiehdet quddiem l-ewwel Qorti mir-rikorrent, cioe` ir-rinunzja ghad-dritt li jixhed, tigi rimedjata permezz tal-proceduri odjerni. L-esponent jidhirlu li dan m`huwiex l-iskop li ghalih twaqqfet l-istituzzjoni tal-Qorti Kostituzzjonali, u huwa anzi abbuz tal-process gudizzjarju; ghal din ir-raguni kif ukoll ghal dak suespost ir-rikors odjern ghandu jigi respint bl-ispejjez.

Rat l-atti tal-kawza fl-ismijiet *"Il-Pulizija (Spettur A. P Miruzzi) vs Michael Cutajar"* deciza finalment mill-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali fis-16 ta` Novembru, 2006;

Rat l-atti kollha tal-kawza u d-dokumenti esebiti;

Semghet lid-difensuri tal-partijiet;

Rat li l-kawza thalliet ghal-lum ghas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Illi r-rikorrent gie imharrek quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali talli, fost affarijiet ohra, dan kellu fil-pussess tieghu ghasfur li l-kacca jew it-tehid tieghu huwa projbit bil-ligi. B`sentenza tas-17 ta` Ottubru, 2006, dik il-Qorti sabitu hati tal-akkuzi dedotti kontra tieghu, u kkundannatu ihallas multa ta` Lm300 u l-licenzja tal-kacca giet sospiza ghall-perjodu ta` sena. Ir-rikorrent appella minn dik is-sentenza, izda l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali, b`sentenza moghtija fis-16 ta` Novembru, 2006, cahdet l-appell u ikkonfermat is-sentenza appellata, u wara li rat l-artikolu 429 tal-Kodici

Kriminali, iddikjarat l-appell fieragh u ikkundannat lir-rikorrenti Lm100 ammenda oltre il-multa li diga` wehel.

Ir-rikorrenti qed jilmenta ksur tad-dritt tieghu li jkollu smiegh xieraq peress li, la darba x-xhieda mismugha mill-Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta` Gudikatura Kriminali ma kienetx giet traskritta (peress li l-procedura quddiem dik il-Qorti hi wahda sommarja), l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali kellha terga` tisma x-xhieda mill-gdid, u dan, skond hu, jaghti vantagg lill-Pulizija Ezekuttiva li jkunu f`pozizzjoni li *"jipperfezzjonaw kultant anki inkonxjament ix-xhieda taghhom"*. Fil-fatt, hu jallega li quddiem l-Onorabbli Qorti tal-Appell Kriminali, il-Pulizija li xehedu ziedu frazi, cioe`, li l-imputat kein ammetta maghhom li t-tajra protetta kienet tieghu, li ma kienetx tirrizulta quddiem l-ewwel Qorti.

Din il-Qorti tghid mill-ewwel li, ghaliha, l-ilment tar-rikorrent huwa totalment bla bazi. Ma hemm ebda regola fundamentali jew principju legali li jesigi li Qorti li qed tisma` kawza ta` natura kriminali trid bil-fors tara li l-provi li tisma` jigu registrati u/jew traskritti; il-htiega li akkuzat ikollu "a fair trial" bl-ebda mod ma jwassal ghal dan. F`kazijiet bhal dawn, meta jkun hemm dritt ta` appell ghal xi parti leza, il-Qorti adita bl-appell trid hi terga` tisma l-provi mill-gdid, izda dan ma hu ta` vantagg ghall-ebda parti, ghax dik il-Qorti tisma` l-provi mhux biss fil-prezenza tal-akkuzat li jkollu d-dritt jikkontrolla l-istess provi, izda trid tisma` l-provi <u>kollha</u> li kienu gew prodotti quddiem l-ewwel Qorti, kemm tal-prosekuzzjoni kif ukoll tad-difiza. Dan ma jwassalx ghal smiegh doppju tal-istes kaz, ghax il-Qorti tal-Appell ma tistax tisma` provi godda (hlief sa fejn hu permess bil-ligi), izda biss il-provi li jkunu gew prodotti quddiem l-ewwel Qorti.

Barra minn dan, il-Qorti tara li hu ta` vantagg ghall-process gudizzjarju li l-Qorti tal-Appell tisma` hi viva-voce l-provi tal-kaz, ghax tkun f`pozizzjoni ahjar li tapprezza dak li qed jinghad u kif qed jinghad, u tkun f`pozizzjoni ahjar tevaljuwa il-komportament tax-xhieda. Hu ferm aktar desiderabbli ghall-gudikant li jrid jiddeciedi kaz li jisma` l-provi hu viva-voce, u la darba dan isir

b`opportunita` ghal kull parti li tikontrolla dak li jinghad mix-xhieda, dan il-process ghandu jitqies, anzi, li jkun ta` vantagg ghaz-zewg nahat.

F`kaz li xhud fl-istadju tal-appell jghid xi haga differenti minn dak li jkun qal quddiem l-ewwel Qorti, il-parti interessati tista` dejjem tigbed l-attenzjoni tal-Qorti tal-Appell ghal dik ic-cirkustanza, u tali sottomissjoni zgur tittiehed in konsiderazzjoni minn dik il-Qorti fl-apprezzament li hi taghmel tal-provi prodotti.

Din il-Qorti tara li dan ir-rikors ma hu xejn hlief attentat iddisprat da parti tar-rikorrent biex jipprova jinheles minn akkuza li giet ippruvata. Hawnhekk il-Qorti taghmel taghha hsieb registrat minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fil-kawza “Rapa vs Avukat Generali”, deciza fis-7 ta` Dicembru, 2006, fis-sens li gej:

“Ir-rikors kostituzzjoni tallum huwa mibni fuq l-illuzjoni illi l-jedd ghal smigh xieraq, imhareg taht li-Kostituzzjoni u taht il-Konvenzjoni, moghti li min hu mixli bi ksur tal-ligi penali huwa prattikament ekwivalenti ghall-jedd illi, b`xi mod jew b`iehor, tajjeb jew hazin, ghal raguni tajba u serja jew frivola u banali, jinheles mill-akkuzi migjuba kontrieh. Ir-rikorrent illum qieghed jippretendi illi, hati kemm hu hati, jekk sar zball mill-prosekuzzjoni dan jaghtih immunita` u ghandu jinheles, u l-ksur tal-ligi jibqa` bla konsegwenzi.
Huwa atteggjamenti bhal dawn illi l-ligi jaghmluha artificjali, bhallikieku kienet xi loghba li tirbahha ghax il-parti l-ohra ghamlet punto fejn kellha taghmel virgola. Il-garanziji kollha li tahseb ghalihom il-procedura biex ma jinsabx hati min hu innocenti u – mhux anqas importanti – biex ma jinhelisx min hu hati. Zbalji li ma jippregudikawx parti jew ohra ma ghandhomx jithallew ifixklu dan il-ghan ewlieni tal-ligi procedurali penali”.

Ix-xhieda li nstemghet f`dan il-kaz, kemm quddiem l-ewwel Qorti kif ukoll fil grad ta` appell, kienet taht il-kontroll shih tar-rikorrent li kien assistit minn Avukat ta` fiducja tieghu, u jekk kien hemm xi diskrepanzi f`xi depozizzjoni, ir-rikorrenti setgha jigbed l-attenzjoni tal-Qorti ghal dan. Jekk, fi stadju tal-appell, tinghad xi haga

"gdida", il-parti l-ohra tista` dejjem titlob biex tressaq xhieda biex ixejjen dik il-*"prova gdida"* li tkun saret, izda f`dan il-kaz, ir-rikorrent lanqas talba f`dan is-sens ma jidher li ghamel.

Kif gie osservat mill-awturi Harris, O`Boyle & Warbrick fil-ktieb *"Law of the European Convention on Human Rights"* (Ed. 1995), f`pagna 210,

"The right to a fair hearing in article 6(1) does not require that any particular rules of evidence are followed in national courts, in either Criminal or non-criminal cases; it is in principle for each state to lay down its own rules. Such on approach is inevitable, given the wide variations in the rules of evidence in different European legal systems ...".

Diment li dawn ir-regoli ta` procedura jipprovdu ghall-kontroll tal-partijiet tal-provi prodotti, b`opportunitajiet indaqs li jikkontradixxu l-pozizzjoni tal-parti l-ohra, ma jistax jinghad, in principju, li jkun hemm ksur tad-dritt ghal smiegh xieraq. F`dan il-kaz, ma jirrizultax li, fil-kors tas-smiegh tal-kawza quddiem il-Qrati b`kompetenza kriminali, sar xi strap procedurali li ma setax jigi rimedjat fil-kors tal-istess smiegh; ir-regola innifisha li x-xhieda fi proceduri sommarji ma tigix traskritta, ma twassalx ghal xi ingustizzja jew lezjoni ta` dritt ta` smiegh xieraq. Fuq kollox, persuna akkuzata b`reat li tkun qed tinstema` bi procedura sommarja, tista` dejjem titlob li x-xhieda tigi registrata, jekk jidhirlha li jkun importanti li jsir hekk, pero`, f`dan il-kaz, talba simili ma saretx.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet indikati, tiddisponi mill-kawza billi tichad ir-rikors tar-rikorrenti, bl-ispejjes kontra tieghu.

IMHALLEF

DEP/REG

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------